

TASARIM VE PLANLAMA AKREDİTASYON DERNEĞİ

KENTSEL TASARIM VE PEYZAJ MİMARLIĞI LİSANS PROGRAMLARI AKREDİTASYON ÖLÇÜTLERİ

OYK

ORGANİZASYON YÜRÜTME KURULU

PEMAK

PEYZAJ MİMARLIĞI AKREDİTASYON KURULU

Konur 2 Sokak No:34/10 Kızılay – Ankara

taplakder@gmail.com

www.taplak.org

Sürüm 1.0-20210225

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	2
TANIMLAR VE KISALTMALAR	2
LİSANS PROGRAM AKREDİTASYONU İÇİN ASGARİ KOŞULLAR	3
ÖLÇÜTLER	4
1. Program Misyonu, Amaçlar ve Eğitim Hedefleri	4
2. Program Çıktıları ve Müfredat.....	4
3. Öğrenciler	8
4. Öğretim Kadrosu.....	8
5. Mezunlar	9
6. Sürekli İyileştirme	9
7. Fiziksel İmkân ve Kaynaklar	10
8. Yönetim ve Mali Kaynaklar.....	11
9. Toplumla İlişkiler.....	12

GİRİŞ

Bu doküman, Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkçe konuşan ülkelerde faaliyet gösteren Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı lisans programlarının, mesleğin gerektirdiği asgari bilgi beceri ve yetkinliklere sahip öğrencilerin yetiştirilmesi amacıyla uygun şartlara sahip olup olmadığını değerlendirmeye yönelik akreditasyon ölçütlerini içermektedir.

Bu ölçütler, dinamik ve rekabetçi bir ortamda paydaşların beklentilerini karşılamak üzere, en az 240 AKTS kredili lisans düzeyindeki Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı programlarının kalite güvencesini sağlamayı, bu programların sürekli iyileştirilmesini desteklemeyi ve tüm programların uluslararası standartları karşılamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Uluslararası mesleki kurallar çerçevesinde Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı programları akreditasyon sürecinde, akreditasyon başvurusunda bulunan programın, IFLA tarafından tanınmış olan ilgili ulusal meslek örgütünün (TMMOB Peyzaj Mimarları Odası) desteğini aldığını belgelemesi gerekmektedir. Akreditasyon ölçütleri IFLA'nın tanınırlık ve akreditasyon ölçütleri ile uyumlu olup TMMOB Peyzaj Mimarları Odası ayrıca programların eğitim, misyon, hedef, müfredat, altyapı ve sosyal ilişkiler açısından asgari kalite güvencesi sağlayabilmelerine yönelik yol gösterici kılavuz niteliğindedir.

Kurum, söz konusu programın bu belgede yer alan ölçütleri yerine getirdiğini kanıtlamakla yükümlüdür.

TANIMLAR VE KISALTMALAR

Kurumlar her ne kadar kendi farklı tanımlarını kullanabilirlerse de, TAPLAK ölçütlerini kullanarak yapılan değerlendirmelerde aşağıdaki temel tanımların tutarlı olarak kullanılması gerekmektedir:

Program çıktısı: Program bütününde öğrencilere kazandırılan bilgi, beceri ve yetkinliklerin tamamıdır.

Öğrenme çıktıları: Lisans programlarındaki her bir ders kapsamında öğrencilere kazandırılan bilgi, beceri ve yetkinliklerdir.

Değerlendirme: Ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanmasıdır. Değerlendirme, program öğretim amaçlarına ve program çıktılarına erişimi vermeli ve elde edilen çıktılar programı iyileştirici kararlarda ve yapılacak işlemlerde kullanılmalıdır.

Kredi: Öğrencilerin, öğrenme çıktılarını kazanmak üzere yerine getirecekleri çalışma, ödev, proje vb. sorumluluklara ait yükümlülüklerdir.

AKTS Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sistemi için kullanılan ifadedir.

Program misyonu: Programın eğitim-öğretim faaliyetlerinde bulunurken benimsediği temel yaklaşım, varoluş amacıdır.

Program amaçları: Programın, misyonuna uygun olarak ve asgari kalite gereklilikleri sağlanmış biçimde faaliyette bulunmak üzere belirlediği uzun vadeli ifadesidir.

Eğitim hedefleri: Programın amaçlarına ulaşmak üzere ortaya koyduğu, kısa veya orta vadeli, ölçülebilirliğini ifade eder.

YÖKAK: Yükseköğretim Kalite Kurulu'nu ifade eder.

TAPLAK: Tasarım ve Planlama Akreditasyon Derneği'ni ifade eder.

OYK: Organizasyon Yürütme Kurulu'nu ifade eder.

PEMAK: Peyzaj Mimarlığı Akreditasyon Kurulu'nu ifade eder.

LİSANS PROGRAM AKREDİTASYONU İÇİN ASGARİ KOŞULLAR

Akreditasyon başvurusu yapacak lisans programı, başvuru tarihi itibarıyla ilk mezunlarını vermiş olmalıdır. Ayrıca, akredite edilebilmesi için programın asgari olarak aşağıdaki şartları yerine getirmesi gereklidir. Başvuru süreci ve/veya akreditasyon alındıktan sonraki süreç boyunca aşağıdaki şartlarda akreditasyonu etkileyecek bir değişiklik meydana gelmesi durumunda program yöneticisi TAPLAK 'ı uygun yöntemlerle bilgilendirmekle yükümlüdür.

1. Programın adında "Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı" ifadesi geçmelidir.
2. Akreditasyon başvurusu yapan lisans programının faaliyet gösterdiği üniversite, YÖKAK dış değerlendirme sürecine tabi tutulmuş olmalıdır.
3. Program, lisans düzeyinde en az dört (4) yıllık bir öğretimi kapsamalıdır.
4. Sadece Lisans eğitimi verilen programlarda, öğretim kadrosunda en az üçü (3) peyzaj mimarlığı ve/veya kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı lisans derecesine sahip, toplam en az beş (5) öğretim üyesi bulunmalıdır.
5. Lisans eğitimine ek olarak lisansüstü eğitim de verilen programlarda, öğretim kadrosunda en az dördü (4) peyzaj mimarlığı ve/veya kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı lisans derecesine sahip, toplam en az altı (6) öğretim üyesi bulunmalıdır.
6. Programda, peyzaj mimarlığı ve/veya kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı yeterliliğine sahip programın liderliğini üstlenmiş bir yöneticinin bulunması gereklidir.
7. Akreditasyon başvurusu yapacak lisans programı, başvuru tarihi itibarıyla mezun vermiş olmalıdır.

ÖLÇÜTLER

Bu bölümde, kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı lisans programlarının asgari olarak yerine getirmesi gereken akreditasyon ölçütleri açıklanmıştır.

1. Program Misyonu, Amaçlar ve Eğitim Hedefleri

- 1.1.** Her Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı programı, temelde bağlı olduğu yükseköğretim kurumu ve özellikle IFLA ve TMMOB Peyzaj Mimarları Odası tarafından ortaya konmuş olan güncel eğitim belgeleriyle uyumlu bir misyona, amaçlara ve eğitim hedeflerine sahip olmalıdır.
- 1.2.** Misyon, amaçlar ve eğitim hedefleri, liderlerin (bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı vb.) başkanlığında, iç ve dış paydaşların katılımı ile mesleğin tüm paydaşlarının ihtiyaçları göz önüne alınarak oluşturulmalı, sistematik olarak gözden geçirilmeli ve güncellenmelidir. Programda bu sistematik gözden geçirme ve değerlendirmeye uygun bir süreç tanımlanmış ve işletiliyor olmalıdır.
- 1.3.** Misyon, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiş olmalı, programın temel değerlerini ve varoluş amacını ortaya koymalıdır.
- 1.4.** Programın misyonu, amaçları ve eğitim hedefleri programın ve bağlı olduğu yükseköğretim kurumunun stratejik planıyla uyumlu olmalıdır.
- 1.5.** Programa ait tanıtıcı bilgiler, programın misyonu, amaçları ve eğitim hedefleri paydaşlar ve kamu tarafından kolayca erişilebilecek şekilde yayınlanmalıdır.
- 1.6.** Programın amaçları/eğitim hedefleri program çıktılarıyla ilişkilendirilmeli ve bu ilişkiler belgelendirilmelidir.
- 1.7.** Eğitim amaç ve hedeflerine ulaşılmasında kat edilen ilerleme sistematik olarak uygun süreçlerle ölçülmeli, değerlendirilmeli ve gerekli iyileştirmelerin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.
- 1.8.** Program, amaç ve eğitim hedeflerine ulaşma konusunda olumlu bir ilerleme göstermeli ve bu ilerleme belgelenmelidir.

2. Program Çıktıları ve Müfredat

- 2.1.** Programın çıktıları, peyzaj mimarlığı öğretim hedeflerine ulaşabilmek için gereken asgari bilgi, beceri ve yetkinlikleri içermelidir. Bu asgari temel üzerine, bu asgari bilgi, beceri ve yetkinliklerin, bir disiplinlerarası eylem alanı olan kentsel tasarım uygulamalarıyla bütünleştirilmesine olanak sağlayacak kazanımları da kapsamalıdır. Program çıktıları; programın misyonu, amaçları ve eğitim hedeflerine, toplumsal ve sektörel beklentilere, programın bulunduğu coğrafyanın fiziki ve sosyo-kültürel özelliklerine vb. diğer etmenlere bağlı olarak farklılık gösterebilir. Ancak bu çıktılar, tüm Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı lisans programları için asgari olarak Tablo 2.1'de verilen çıktılara ek

OYK/PEMAK
Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Lisans Programları Akreditasyon Ölçütleri

olarak oluşturulmalı ve programın hedefleriyle olduğu kadar TYYÇ ile de uyumlu olarak tasarlanmalıdır.

Tablo 2.1. Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Lisans Programı Çıktıları¹

Alan	Bilgi, Beceri ve Yetkinlik
Peyzaj Mimarlığı ve Kentsel Tasarım Tarihi ve Kuramı	Geçmişten günümüze güzel sanatların; mimarlık, kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı alanlarındaki tasarım felsefeleri, tasarım şekilleri, estetik standartlar ve sembolik tefsirler üzerine yaptığı katkıların anlaşılması
	Eski ve modern zamanlardaki tasarlanmış yapı ve çevresi, kentsel alan, kırsal yerleşim, doğa koruma vb. örneklerin kültürel, politik ve ekonomik gelişmeler çerçevesinde incelenmesi ve değerlendirilmesi
	İnsan ile insanın fiziksel ve sosyo-kültürel çevresi arasındaki ilişkiye dair temel kavramların bilinmesi; zamana bağlı olarak değişen değerlerin, fikirlerin, inançların ve davranış biçimlerinin anlaşılması
	Kültürel peyzaj mirasının oluşumu ve zaman içinde geçirdiği değişimlerin bilinmesi; yerleşimlerin, alan kullanımının, arazi ve anıtların tarihi ile koruma ve yenileme kavram ve ilkelerinin anlaşılması
	Peyzaj mimarlığı haricindeki ilgili diğer alanlara (mimarlık, kentsel tasarım, şehir ve bölge planlama, coğrafya, ekoloji vb.) ait temel kavram ve kuramların kavranması ve önemli örneklerin incelenerek bütünsel bir tasarım ve planlama algısının geliştirilebilmesi
Doğal ve Kültürel Sistemler	Doğal sistemlerin peyzaj ekolojisi temelinde bilinmesi ve mevcut ve potansiyel değerlerinin hem koruma, hem de geliştirme amaçlı olarak değerlendirilebilmesi (tasarım ve planlama potansiyellerinin saptanması)
	Çeşitli alan kullanım şekillerinin, bunların zaman içindeki değişimlerinin ve işlevlerinin bilinmesi ve yeni talepleri karşılayabilme yeteneğinin anlaşılması
	Arazilerin doğal ve kültürel özelliklerini dikkate alarak tasarım, plan ve yönetim kurgularının oluşturulabilmesi
	Önemli doğal ve kültürel özelliklerin ve sistemlerin tanımlanabilmesi için arazi araştırmalarının yürütülebilmesi
	Kentsel ekosistemlerdeki karmaşık çevresel özellikleri analiz edebilmesi
Peyzaj Tasarımı, Mekânsal Planlama ve Kentsel Tasarım	İhtiyaçlara, işveren beklentilerine ve kaynaklara uygun temel peyzaj tasarım çerçevesinin ve alternatiflerinin oluşturulabilmesi
	Farklı peyzaj planlama ve tasarım alternatifleri arasında uygun olanının belirlenebilmesi
	Kentsel tasarım, peyzaj tasarımı, mekânsal planlama ve yönetimi konularında var olan teorilerin bilinmesi
	Kentsel Tasarım kapsamında peyzaj tasarımı, planlama ve yönetimi konularında uygulamaya yönelik çözümler geliştirilmesi
	Dijital teknolojilerin temel düzeyde kullanılabilmesi
Mekânsal planlama ve tasarım konularındaki bütünlük bilgi ve becerilerini kentsel tasarım kapsamındaki karar verme süreçlerine aktarabilmede, kentsel tasarımın disiplinlerarası yapısına uygun olarak, nicel ve nitel teknikleri kullanılabilmesi	
Peyzaj Konstrüksiyonu, Mühendisliği ve Yönetimi	Uygulamada kullanılan malzemelerin ve tekniklerin tanınması ve şartlara uygun uygulama yöntemlerinin belirlenebilmesi
	Arazi biçimlendirme gereksinim ve yöntemlerinin bilinmesi ve uygun olanın seçilebilmesi
	Yaya, bisiklet ve araç yollarının arazi yapısına ve erişim olanaklarına uygun biçimde tasarlanması ve uygulanmasına yönelik kural ve yöntemlerin bilinmesi
	Karayolları, demiryolları ve diğer altyapılarla ilgili temel düzenleme ve konstrüksiyon kurallarının bilinmesi
	Drenaj sistemlerinin oluşturulabilmesi ve su kaynaklarının korunup yönetilmesine yönelik tasarımların gerçekleştirilebilmesi

¹ Program çıktılarının belirlenmesinde, IFLA, LABOK ve LAAB tarafından ortaya koyulan çıktılar esas olarak hazırlanan anketlerin paydaş toplantısında, ayrıca Dekanlar ve Bölüm Başkanları toplantısında uygulanmasıyla elde edilen sonuçlar kullanılmıştır.

OYK/PEMAK
Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Lisans Programları Akreditasyon Ölçütleri

	Yol, kaldırım, duvar, köprü, gölet ve su yüzeylerinin konstrüksiyonuna dair temel bilgi ve becerilerin sergilenmesi
	Peyzaj onarımına ilişkin ekolojik temelin ve onarım tekniklerinin bilinmesi
	Bitkilendirme planlarının yapılabilmesi ve bitkilendirme tekniklerinin bilinmesi
	Kentsel ve kırsal alanlardaki açık ve yeşil alan sistemleri arasındaki ilişkilerin ve bunların uzun vadedeki kullanımı, gelişimi ve bakımının bilinmesi
	Kentsel altyapı bileşenlerini kavrama ve kentsel açık ve yeşil alan altyapısını bu bileşenlerle bütünleşik olarak planlama ve tasarlama
İdari Politikalar ve Mevzuat	Kent, peyzaj ve çevre politikalarının, çevre ve planlama mevzuat ve süreçlerinin bilinmesi
	Planlama ve tasarım süreçlerinde uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel kurumların rollerinin bilinmesi
	Kentsel tasarım rehberlerinin içeriği ile uygulama ve yönetim için gerekli araçların bilinmesi
Konstrüksiyon Dokümanları ve İş Yönetimi	Bir tasarımın uygulamaya geçireceği her türlü seviyedeki plan, teknik çizim, teknik şartname ve iş çizelgelerinin bulunduğu konstrüksiyon dosyalarının hazırlanması; kesif ve metraj çizelgelerinin çıkartılması
	Sözleşme ve ihale dokümanlarının hazırlanabilmesi ve ihale sürecinin yönetilmesi
	Özel işyerleri ve ilgili kamu birimlerinde mesleki hak, yetki ve sorumlulukların bilinmesi ve iş akışlarının yönetilmesi
İletişim ve Temel Kişisel Gelişim	Yazılı ve sözlü iletişim tekniklerinin bilinmesi
	Tasarımın her aşamasında uygun sunumları yapabilecek grafik ve çizim becerilerinin kazanılması ve bu konuda bilgi teknolojilerinden yararlanılabilmesi
	Takım çalışması gerçekleştirebilecek becerilerin kazanılması
	Açık ve net soru geliştirilmesi, soyut düşüncelerin düşünceyi ifade için kullanılması, karşıt görüşlerin değerlendirilebilmesi, iyi sorgulanmış sonuçlara ulaşılması ve bunların benzer ölçüt ve standartlarla test edilebilmesi
	Mesleki gelişimde stajın rolünün, işveren ve stajyerin karşılıklı hak ve sorumluluklarının anlaşılması
	Yaşam boyu öğrenme gerekliliğinin farkında olunması ve bunun gerçekleştirilmesi
	Alanındaki gelişmeleri temel okuma ve anlama seviyesinde takip edebilecek yabancı dil bilgisi
	Alanındaki bilgi ve uygulamalarını kentsel tasarım kapsamında mimarlık ve kent planlama disiplinleriyle etkileşimin gerekliliğini kavrayabilme, peyzaj mimarlığı kapsamında tartışabilme ve koordinasyonu sağlayabilme becerisi
Mesleki Etik ve Değerler	Mesleki yeniliklerle ilgili sürekli kendini geliştirme ve gelişimleri takip etme ahlakının kazanılması
	Mesleki risk ve sorumlulukların bilinmesi ve yönetilebilmesi
	Meslek ve kamu yararına çeşitli aktivitelere katılımda bulunma gerekliliklerinin anlaşılması

2.2. Program çıktılarının sağlanma düzeyini sistematik ve düzenli olarak ölçmek ve değerlendirmek için katılımcı süreç ve yöntemler tanımlanmış ve işletiliyor olmalıdır. Program çıktılarına ulaşılmasına yönelik başarı ve ilerleme belgelenmelidir. Bunun için oluşturulacak öğrenim cetvelleri vasıtasıyla; dersler, öğrenme çıktıları ve program çıktıları arasındaki ilişkiler gösterilmeli, çıktılara ulaşmada kullanılan performans ölçme yöntemleri ve sıklığı belgelendirilmelidir. Ayrıca işletilen sürecin sistematik olarak gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik kanıtlar sunulmalıdır.

2.3. Öğrencilerin mezun olmadan önce program çıktılarını kazandıklarını gösteren ölçme ve değerlendirmeye yönelik kanıtlar sunulmalıdır.

OYK/PEMAK
Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Lisans Programları Akreditasyon Ölçütleri

- 2.4.** Müfredat, programın misyonuna, amaçlarına, eğitim hedeflerine ve program çıktılarına ulaşmasını sağlayacak şekilde tasarlanmış olmalıdır.
- 2.5.** Müfredat, Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı asgari öğretim alanlarını içermelidir. Bu alanlar asgari olarak aşağıdakilerden meydana gelmelidir:
- a. Peyzaj mimarlığı ve ilgili diğer disiplinlerin (güzel sanatlar, mimarlık vb.) tarihi ve kuramı
 - b. Kent tarihi ve kuramı
 - c. Farklı ölçek ve alanlarda tasarım kuramları, yöntemleri ve uygulamaları
 - d. Farklı ölçek ve alanlarda mekânsal planlama ve yönetimi
 - e. Doğal ve kültürel sistemler ve süreçler
 - f. Bitki materyali ve ekosistemler
 - g. Peyzaj konstrüksiyonu ve mühendisliği
 - h. Proje yönetimi
 - i. Dijital teknolojiler ve uygulamaları
 - j. Resmi, idari ve kamusal düzenleme ve politikalar
 - k. İletişim teknikleri ve kişisel gelişim
 - l. Mesleki etik ve değerler
- 2.6.** Doğrudan eğitici ve öğrenci etkileşiminin oluşmasına imkân veren bireysel ve/veya takım halinde stüdyo projesi çalışmaları öğrenim sürecinin önemli bir parçası olmalı, tasarım ve planlama peyzaj mimarlığı eğitim müfredatının en az yüzde ellisini kapsamalıdır. Tasarım projeleri, edinilen bilgi ve becerilerin bir sentezi olmalıdır.
- 2.7.** Müfredat öğrencilerin araştırma, uygulama, sosyal ve mesleki gelişim, yaratıcılık, kültürel faaliyetler gibi çeşitlilik gösteren aktivitelere katılmalarına imkân vermelidir.
- 2.8.** Müfredat dijital teknolojilerin hızla eğitim sektörüne dahil olduğu dönemde, geçişi kolaylaştıracak öğrencinin eğilimi ve keşifsel/proje bazlı/ sanat temelinde yaratıcı sınıfları içeren seçmeli dersler olmalı, bu çerçevede ölçme-değerlendirme yapısı oluşturulmuş olmalıdır.
- 2.9.** Müfredata uygun ders programları oluşturulmalı, her bir ders için asgari olarak aşağıdakileri içeren ve paydaşların erişimine açık şekilde yayınlanan bilgi paketleri oluşturulmalıdır:
- a. Dersin adı, kodu, kredi bilgisi
 - b. Dersin amaç ve hedefleri
 - c. Dersin içeriği/kapsamı
 - d. Dersin öğrenme çıktıları
 - e. Dersin öğrenme çıktılarının program çıktıları ile ilişkisi
 - f. Dersin ölçme ve değerlendirme yöntemleri
 - g. Dersin ön koşulları (varsa)

2.10. Müfredat, ders programları, öğrenme ve program çıktıları ve bunların alt bileşenleri sistematik olarak gözden geçirilmeli, etkinlikleri değerlendirmeli, programın misyon ve amaçlarına sağladıkları katkılar ortaya konmalı ve öğrencilere hedeflenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandırma dereceleri değerlendirilmelidir.

3. Öğrenciler

3.1. Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı lisans programlarında öğrenim görecekt öğrencilerin, programın hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışlar) öngörülen süreler içinde edinebilmeleri için sahip olmaları gereken nitelikler ve öğrenci kabul göstergeleri belirlenmiş olmalıdır. Bu nitelikler ve göstergeler aday öğrencilere çeşitli kanallar vasıtasıyla tanıtılmalı, sürekli gözden geçirilmeli ve değerlendirilmelidir.

3.2. Nakil öğrencilerinin (yatay ve dikey geçişler) kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi ve başka kurumlarda/programlarda alınan ders ve kazanılan kredilerin geçerli sayılmasıyla ilgili politikalar tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

3.3. Program, öğrenci hareketliliğini teşvik edici uygulamalar gerçekleştirmeli ve bunları belgelemelidir.

3.4. Öğrencilere program boyunca akademik ve mesleki gelişim/kariyer alanlarındaki planlamaları ve gelişimlerine destek olmak üzere danışmanlık ve rehberlik hizmetleri verilmelidir.

3.5. Program, öğrencileri, mesleki, toplumsal ve kültürel faaliyetlere katılmaları konusunda teşvik etmeli ve katılım düzey ve performanslarını izlemelidir.

3.6. Öğrencilerin programın eğitim hedeflerine ve kazandırılması hedeflenen çıktılara başarıyla ulaşıp ulaşmadığı, gösterdikleri performans ve gelişim düzenli olarak şeffaf, tarafsız ve objektif yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

3.7. Mezuniyet kararının verilmesine yönelik şeffaf, tarafsız ve objektif yöntemler belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

4. Öğretim Kadrosu

4.1. Kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı programlarında, programın misyon, amaç ve eğitim hedeflerini yerine getirebilecek sayıda ve yetkinlikte öğretim kadrosunun bulunması gereklidir. Programda yer alan uygulamalı dersler için (planlama ve tasarım stüdyoları vb.), öğrenci/öğretim elemanı oranı 15 öğrenciye en az 1 öğretim üyesi düşecek şekilde düzenlenmelidir.

4.2. Öğretim kadrosu; program çıktılarına ve müfredata hâkim olmalı, eğitim-öğretim ve öğrencilere verilecek danışmanlık/rehberlik hizmetlerini yürütebilmeli, kendi mesleki gelişimlerine ve programa katkıda bulunacak araştırmalar, mesleki faaliyetler ve paydaş

OYK/PEMAK
Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Lisans Programları Akreditasyon Ölçütleri

(meslek kuruluşları, diğer profesyoneller, sektörel temsilciler vb.) ilişkileri yürütebilmelidir.

- 4.3. Öğretim kadrosu, eğitim hedeflerini ve program çıktılarını değerlendirebilecek, iyileştirebilecek ve bununla ilgili süreçleri geliştirip işletebilecek yetkinlikte olmalıdır. Bu durumu belgelendirmek amacıyla, öğretim elemanlarının uzmanlıkları, öğrenim durumları, eğitim tecrübeleri, mesleki tecrübeler, araştırmalar ve yayınlar, mesleki topluluklara üyelikler, alınan sertifikalar vb. bilgiler çizelgeler halinde sunulabilir.
- 4.4. Öğretim kadrosuna verilen sorumluluk ve iş yükleri kendi gelişimlerini sağlamalarına olanak verecek biçimde dağıtılmalıdır.
- 4.5. Öğretim kadrosunun performanslarını ölçme, değerlendirmeye yönelik işletilen süreçler ile onları destekleyen ve gelişimlerini teşvik eden uygulamalara yönelik kanıtlar sunulmalıdır.
- 4.6. Öğretim kadrosunun özellikle eğitim-öğretim ve rehberlik hizmetlerindeki performanslarının öğrenciler tarafından değerlendirileceği ayrı bir değerlendirme sisteminin oluşturulmuş ve işletiliyor olması tavsiye edilir.
- 4.7. Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri, bu ölçüt kapsamında verilenlerin sağlanmasına olanak verecek biçimde oluşturulmuş ve uygulanıyor olmalıdır.

5. Mezunlar

- 5.1. Program mezunlarını takip etme, başarı durumlarını izleme ve onlarla sürdürülebilir ilişkiler kurma konusunda yaklaşımlar geliştirmiş ve uyguluyor olmalıdır. Programlar, mezunlarla kurdukları ilişkileri detaylı şekilde açıklamalı ve belgelemelidir.
- 5.2. Program, eğitim programları içine mezunlardan gelecek bilgi ve tecrübeleri dahil etmelidir.
- 5.3. Programın geliştirilmesinde düzenli olarak mezunların görüşlerinden yararlanılmalıdır. Mesleki staj, stüdyo dersleri, planlama ve tasarım proje jürileri, çeşitli seminer ve çalıştaylar vasıtasıyla başarılı ve sektörde aktif olan mezunlar programın eğitim süreçlerine dahil edilebilir.

6. Sürekli İyileştirme

- 6.1. Program yöneticisi etkin ve katılımcı bir liderlik ve yönetim sağlamalıdır.
- 6.2. Programa ait uzun vadeli bir planın ve sistematik olarak işletilen özdeğerlendirme prosedürlerinin bulunması gereklidir. Bu prosedürler ve süreçler açıklanmalıdır.
- 6.3. Programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumu, peyzaj mimarlığı program misyonu ve hedeflerine ulaşılmasında, sürekli gelişimin ve kalite güvencesinin sağlanmasında yeterli desteği ve kaynakları sağlamalıdır.

- 6.4.** Programda görev alan öğretim elemanlarının süreçlere katılımı sağlanmalıdır. Bu çerçevede misyon, amaç, hedefler, program çıktılarının oluşturulması, müfredatın geliştirilmesi, ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin belirlenmesi, sürekli iyileştirme çerçevesinin oluşturulması, kaynakların kullanımı ve süreçlerin planlanması gibi faaliyetler boyunca öğretim kadrosu kararlara uygun yöntemlerle katılım gösterebilmelidir.
- 6.5.** Programın eğitim hedefleri ve program çıktıları gibi sistematik olarak ölçülen verilere ait ölçme ve değerlendirme sonuçları, iyileştirmelerin planlanması ve gerçekleştirilmesinde önemli girdilerdir. Bu verilerin iyileştirmelerde kullanılmasına ve elde edilen sonuçlara dair somut kanıtlar sunulması önemlidir.
- 6.6.** Sürekli iyileştirme döngüleri açıklanmalıdır.
- 6.7.** Sürekli iyileştirme döngüleri dünyadaki dijital dönüşümde eğitimin yeni biçimlenen yapısını öngörecektir ve yeni yapıya ulaşmaya yönelik esnek adımlar tanımlanmalıdır. Bu kapsamda mevcut pasif sınıf sistemleri aktif yaratıcı sınıf yapısına hazırlanmalıdır. Dersler ağırlıklı proje geliştirme, yaratıcılık, uygulama, üretme temeline hazırlanmalıdır.
- 6.8.** Sürekli iyileştirme döngüleri eğitimcinin, bir eğitmen olmanın yanısıra dijital dönüşüme kolay geçişi sağlayacak biçimde bir koç ve mentör yapısına hazırlanmasını kolaylaştırmalıdır.
- 6.9.** Sürekli iyileştirme döngüleri derslerde eğitimci-öğrenci, eğitimci-eğitimci ve öğrenci-öğrenci etkileşimli, her aktörün aynı anda etkileştiği dijital öğretim sistemlerine yönelik donanımların organizasyonunu kapsamalıdır. Sürekli iyileştirme döngüleri, dijital teknoloji ile birlikte eğitim yapılarına alınan, okul içi öğrenme, kavramsal derslerin ve evrensel içeriklerin okul dışı çevrimiçi öğrenme seçeneklerine yer vermelidir. Ülke ölçeğinde ve uygulamalı olarak doğal, sosyal ve beşeri değerler okuluçi öğrenme müfredatı kapsamında yer almalıdır.
- 6.10.** Sürekli iyileştirme döngüleri, dijital teknolojinin yukarıda belirtilen olanakları kapsamındaki riskleri analiz ve değerlendirmeleri kapsamalıdır.

7. Fiziksel İmkân ve Kaynaklar

- 7.1.** Programın, eğitim hedeflerine ve program çıktılarına ulaşabilmesi için gerekli fiziksel imkân ve kaynaklara sahip olması gerekmektedir. Fiziksel imkân ve kaynaklar; öğretim kadrosunun ve öğrencilerin gelişimini destekleyecek, akademik çalışmaların etkin biçimde yapılabilmesini sağlayacak, programın sürekli bir iyileşme ve gelişim göstermesine yardımcı olacak nitelik ve nicelikte olmalıdır. Tavsiye edilen asgari fiziksel imkân ve kaynaklar aşağıdaki gibidir:

OYK/PEMAK
Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Lisans Programları Akreditasyon Ölçütleri

- a. Öğretim kadrosu, idari personel ve birimler için ayrılmış uygun nitelik ve nicelikte çalışma/ofis mekânları
 - b. Öğrenci ve öğretim kadrosunun birlikte çalışabileceği tasarım/planlama stüdyoları
 - c. Öğrencilerin çalışabileceği uygun ve modern donanımlara sahip çizim salonları
 - d. Öğrencilerin çalışabileceği ve uygun donanımlara sahip maket atölyeleri
 - e. Okul içinde sergileme alanı olarak kullanılacak uygun büyüklük ve konumdaki alanlar
 - f. Öğrencilerin eğitimle ilgili malzemelerini muhafaza edebilecekleri kilitli dolaplar
 - g. Güncel yazılım ve donanım ile internet erişim imkânlarına sahip bilgisayar laboratuvarları
 - h. Güncel yazılım ve donanıma (yazıcı, çizici, tarayıcı vb.) sahip baskı ofisi/imkânları
 - i. Basılı ulusal ve uluslararası kaynakların bulunduğu ve sürekli güncellendiği kütüphane olanakları
 - j. Elektronik yayınlar ve sayısal kaynaklara ulaşım imkânı veren abonelikler
 - k. Geleneksel saklama koşullarına sahip arşiv mekânları/olanakları
 - l. Sayısal arşiv olanakları
 - m. Ders aralarında öğrencilerin vakit geçirebileceği ve diğer ihtiyaçlarına yönelik kullanılacak sosyal ve kültürel alanlar
- 7.2.** Fiziksel imkân ve kaynakların sürekli geliştirilmesi, fiziki kaynaklara yönelik bakımların düzenli olarak yapılabilmesi ve kaynakların sürdürülebilir kullanımının sağlanmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.
- 7.3.** Mekânlar ve kaynaklar iş sağlığı ve güvenliği açısından uygun olmalı ve dezavantajlı bireylere eşit erişimi/kullanım olanağı sağlamalıdır.
- 7.4.** Fiziksel imkânlara ve kaynaklara erişim konusunda uygun politikalar belirlenmiş olmalı ve öğretim kadrosu/personel/öğrenciler tarafından bu imkân ve kaynakların sürdürülebilir şekilde kullanıldığına dair kanıtlar sunulmalıdır.

8. Yönetim ve Mali Kaynaklar

- 8.1.** Program, misyonuna, amaç ve eğitim hedeflerine ulaşmasını sağlayacak, bağlı olduğu yükseköğretim kurumunun üst yönetimiyle uyumlu ilişkilerin sürdürüldüğü bir idari yönetim çerçevesine sahip olmalıdır.
- 8.2.** Program hem kendi bağlı bulunduğu hem de diğer üniversitelerdeki peyzaj mimarlığı ve ilgili diğer programlarla etkileşim halinde olmalıdır. İhtiyaç duyulması halinde farklı program veya bölümlerden destek temin edilebilmesi önemlidir.
- 8.3.** Programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumu, programın hedeflerine ve program çıktıklarına ulaşmasını sağlayacak ve bu dokümandaki ölçütlerle ilgili şartların temin

OYK/PEMAK
Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Lisans Programları Akreditasyon Ölçütleri

edilmesinde ve sürekli geliştirilmesinde ihtiyaç duyulan her türlü desteği (fiziksel destekler, insan kaynağı desteği, kurumsal hizmetler vb.) sağlamalıdır.

- 8.4.** Programın gereksinimlerini sağlayacak parasal destek verilmeli, parasal kaynakların temininde ve dağıtımında adil ve şeffaf yöntemler izlenmelidir.

9. Toplumla İlişkiler

- 9.1.** Başta peyzaj mimarlığı olmak üzere ilgili diğer disiplinlerde yerel ve/veya bölgesel düzeyde faaliyet gösteren meslek sahipleriyle düzenli ilişkiler kurulmalı, gerektiğinde bu kişilerden destek alınmalıdır.
- 9.2.** Çalışanlar ve öğrenciler, programın kendi içindeki, üniversite içindeki faaliyetlere ve toplumsal sorumluluk projelerine katılmaları konusunda cesaretlendirilmelidirler.
- 9.3.** Toplumun programa yönelik değerler, süreçler, mesleki etik gibi konularda bilgilendirilmelerini sağlayacak aktiviteler planlanmalı ve gerçekleştirilmelidir.
- 9.4.** Program çalışan ve öğrencileri, mesleki kurum ve örgütlerle etkin bir iletişim içinde olmalı ve işbirlikleri gerçekleştirmelidirler.